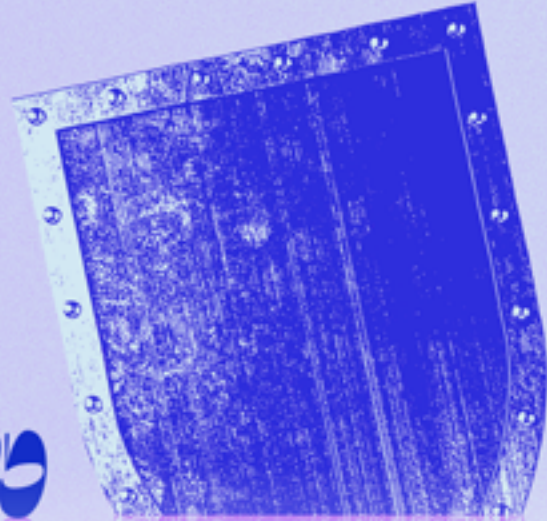

כי תצא

Parashat Ki Teitzei Divine Expectations During Wartime Rabbi Shai Finkelstein

דברים פרק כא פסוקים י-יד

כִּי־תֵצֵא לְמִלְחָמָה עַל־אֹיְבֶיךָ וַיִּתְּנוּ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְיָדְךָ וְשָׁבִיטְךָ שָׁבִיט: וְרָאִיתָ בְּשָׂבִיבָה אִשֶׁת יִפְתָּ־תָאֵר וְחֻשְׁקֶךָ בָּהּ וְלָקַחְתָּ לָּהּ לְאִשָּׁה: וְהִבְאֵתָהּ אֶל־תּוֹךְ בֵּיתְךָ וְגִלְחָה אֶת־רֹאשָׁהּ וְעִשְׂתָּהּ אֶת־צַפְרָנֶיהָ: וְהִסִּירָה אֶת־שְׂמֹלֶת שָׂבִיבָהּ מֵעַלֶיהָ וַיֵּשְׁבָה בְּבֵיתְךָ וּבְכִתְּךָ אֶת־אֲבִיהָ וְאֶת־אִמָּהּ יָרַח יָמִים וְאַחַר כֵּן תָּבוֹא אֵלֶיהָ וּבְעֵלְתָהּ וְהָיְתָה לָּהּ לְאִשָּׁה: וְהָיָה אִם־לֹא חָפְצָתָּ בָּהּ וְשִׁלַּחְתָּהּ לְנַפְשָׁהּ וּמְכַר לֹא־תִמְכְּרָנָהּ בְּכֶסֶף לֹא־תִתְּעַמְרָהּ בָּהּ תַּחַת אֲשֶׁר עָנִיתָה:

רש"י

ולקחת לך לאשה. לא דבָּרָה תוֹרָה אֶלָּא כְּנֶגְדַּי יֵצֵר הָרַע, שְׂאֵם אֵין הַקֶּב"ה מִתִּירָה יִשְׁאַנְהָ בְּאִסּוּר, אֲבָל אִם נִשְׁאַה סוּפוּ לְהִיּוֹת שׁוֹנְאָה, שְׁנֵאֲמַר אַחֲרָיו "כִּי תִהְיֶינָּה לְאִישׁ וְגו'" , וְסוּפוּ לְהוֹלִיד מִמֶּנָּה בּוֹ סוּרֵר וּמוֹרָה, לְכֹר נִסְמְכוּ פְּרָשִׁיּוֹת הַלָּלוּ.

נצי"ב העמק דבר

ולקחת לך לאשה. אין הפי' שיקחנה עתה לאשה. שהרי עדיין היא עובדת כוכבים ואין קדושין תופסין בה. אלא הזהיר הכתוב שלא יקחנה מתחלה לבעילה בעלמא ולשלחה. אלא מתחלה יקחנה שתהיה בסוף לו לאשה. ולא נתבאר אם מכ"מ רשאי לבעלה גם עתה טרם שראויה לאשה וכבר פליגי בה בבלי וירושל'. ור' יוחנן בירושל' סנהדרין הוכיח דאסור מדכתיב ואח"כ תבוא אליה ובעלתה. אבל סוגי' דעלמא דבעילה ראשונה מותר במלחמה.

דברים כג פסוק טו

כִּי יִהְיֶה אֱלֹהֶיךָ מִתְהַלֵּךְ בְּקֶרֶב מַחֲנֶךָ לְהַצִּילְךָ וְלָתֵת אִיבֶיךָ לְפָנֶיךָ וְהָיָה מִחֲנִיֶּךָ קְדוֹשׁ וְלֹא יִרְאֶה בְּךָ עֲרוֹת דְּבַר וְשֵׁב מֵאַחֲרָיִךְ

ספורנו

והיה מחנך קדוש. מן הטומאה ומן המאוס:

בכור שור

כי ה' אלהיך מתהלך בקרב מחנך. שהיו מוליכין עמהם כלי הקודש וחצוצרות התרועה כדכתיב במדין (במדבר לא, ו) כשהלך פינחס להכותם, ופעמים עמהם הארון, כמו שעשו בימי עלי על פלשתים ואפילו אם אין שם אלא ישראל, הקב"ה משרה שכינתו במחנה ישראל.

מדרש שיר השירים רבה פרק ז פסוק ג

אמר רבי לוי בנהג שבעולם אדם נושא אשה בן שלשים וכן ארבעים שנה, משמוציא וציאותיו הוא בא לזקק לה, והיא אומרת לו כששנה אדמה ראיתי, ופורש ממנה מיד, מי גרם לו שלא יקרב לה, איזה כתל ברזל יש ביניהם, ואיזה עמוד ברזל ביניהם, אי זה נחש נשכו, איזה עקרב עקצו שלא יקרב לה, דברי תורה שרכין בשושנה, שנאמר בה (ויקרא יח, ט): ואל אשה בנדת טמאתה לא תקרב. וכן מי שהביאו לו תמחוי של חתיכות, אמרו לו חלב נפל שם, ומשך ידו ולא טעמו, מי גרם לו שלא לטעם, איזה נחש נשכו שלא יטעם, ואיזה עקרב עקצו שלא יקרב ויטעם אותו, דברי תורה שרכין בשושנה שכתוב בה (ויקרא ג, יז): כל חלב וכל דם לא תאכלו.

הרב סולוביצ'יק (שיעורי אבא מרי ח"ב עמ' יג)

התורה מטהרת ומקדשת... ע"י לימוד התורה אדם זוכה לא רק לחכמה וידיעתה כי אם גם לקדושה וטהרה אישית. גסות רוח נעלמת, ועדינות יורשת את מקומה, שטחיות חולפת ועמקות המחשבה מחליפתה. בעקבות הלימוד אנו נתקלים בשינוי גביר ובהתחדשות האישיות. הכח הרוחני באדם מתרחב ועוצמתו המוסרית מתבלטת.

הרב סולוביצ'יק "ובקשתם משם"

ההלכה מצוה על האדם להתענג על הדר הבריאה וזיוה במידה לא פחותה מאיש התענוג. ברם, הנאת איש ההלכה היא מתוקנת ומוקצעת ומצורפת... מעולם לא אסרה תורה את הנאות העולם הזה על האדם ולא תבעה ממנו סיגופים ועינויים... [עם זאת] ההלכה שונאת את התוהו שבתענוג... ההלכה מדירה את האדם מהיסטריה של תאוה ושגעון. ההנאה, שעליה ממליצה ההלכה, נטולה היא את האינטנסיביות היתרה וגירוי העצבים ושכרון החושים. ברם יש בה מיפי העידון ותפארת האסתטיות בחיים. כשאדם נהנה מן העולם בהתאם להשקפת ההלכה, הנאתו היא צנועה וענוגה, הנאה שאין בה לא מבולמוס של עריות ולא מקדחת של גרגרנות.

...

אמנם כן, ההלכה היא תורת הגוף. אולם כאן אתה מוצא את גדולתה; על ידי קידוש הגוויה היא יוצרת חטיבה אחת שלמה של אדם פסיכוסומטי העובד את יוצרו ברוחו ובגופו ומעלה את החיה [שבן] למרומי הנצח.